

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.001.01.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Bobolicach ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mieczysława Brzoza, Burmistrz Bobolic ² od 1 grudnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 2-3)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontroler	Maciej Mikulski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/196/2017 z dnia 18 grudnia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli była ocena wykorzystania dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące:

- wsparcia rodziny w ramach Programu *Rodzina 500 plus*, tj. na wypłatę świadczeń wychowawczych wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci⁴ (dział 855, rozdział 85501),
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłacanych na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁵ (dział 855, rozdział 85502).

Zakres kontroli obejmował m.in.:

- terminowość przekazywania wnioskowanych środków dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawcze Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bobolicach⁶,
- nadzór nad wykorzystaniem środków dotacji na ww. zadania zgodnie z ich przeznaczeniem oraz nad osiągnięciem efektów w wyniku realizacji tych wydatków,
- rozliczenie otrzymanych środków dotacji,
- prawidłowość sporządzenia i terminowość przekazania sprawozdań Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego.

Ponadto kontrolą objęto wykorzystanie i rozliczenie dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolnych gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz Bobolic.

³ Dz.U. z 2017 r. poz. 524, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 1851, ze zm.; dalej: ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.

⁶ Dalej: MGOPS.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Gmina jest podstawową jednostką samorządu terytorialnego i prawnie zorganizowanym terytorialnie związkiem osób określonym ustawowo jako wspólnota samorządowa. Gmina wykonuje wszystkie zadania samorządu terytorialnego niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej są wykonywane przez gminę jako zadania własne. Oprócz zadań własnych gmina wykonuje także zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, które są finansowane środkami pochodzącymi z budżetu państwa.

W 2017 r. Miasto i Gmina Bobolice⁷ realizowała zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami w następujących działach klasyfikacji budżetowej: 010-Rolnictwo i łowiectwo, 750-Administracja publiczna, 801-Oświata i wychowanie oraz 852-Pomoc społeczna i 855- Rodzina. Dotacje przekazane z budżetu państwa na realizację tych zadań wyniosły 12 212 818 zł, z czego Gmina wykorzystała 12 166 056 zł, tj. 99,6%.

(dowód: akta kontroli str. 6, 11-15)

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁸ wykorzystanie i rozliczenie (z wyjątkiem dotacji w rozdziale 85502) dotacji otrzymanych przez Gminę w 2017 r. z budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań zleconych z zakresu wsparcia rodziny w ramach Programu *Rodzina 500 plus* i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zadań własnych z zakresu wyposażenia w sprzęt szkolnych gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

Dotacje przekazane z budżetu państwa na realizację ww. zadań zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem (z wyjątkiem zawyżenia kosztów obsługi zadania na wypłatę świadczeń w rozdziale 85502). Kwoty dotacji planowanych zostały prawidłowo ujęte w planie dochodów i wydatków budżetu Gminy na 2017 r. Dotacje zostały terminowo rozliczone, a niewykorzystane środki zwrócono na rachunek bankowy Wojewody Zachodniopomorskiego⁹ w terminach określonych w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰.

Środki dotacji na realizację zadań w zakresie wsparcia rodziny w ramach Programu *Rodzina 500 plus* oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego Urząd przekazywał MGOPS - jednostce organizacyjnej Gminy wykonującej te zadania - w terminach umożliwiających ich pełne wykonanie.

Sprawozdania budżetowe Rb-50 z realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami za IV kwartał 2017 r. zostały sporządzone rzetelnie oraz terminowo przekazane Wojewodzie.

Stwierdzona nieprawidłowość nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność i dotyczyła błędnego rozliczenia dotacji na wypłatę świadczeń w rozdziale 85502, polegającego na nieprawidłowym wyliczeniu kosztów obsługi zadania, co skutkowało pobraniem dotacji z budżetu państwa na to zadanie w nadmiernej wysokości na kwotę 840 zł.

⁷ Dalej: Gmina.

⁸ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁹ Dalej: Wojewoda.

¹⁰ Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.; dalej: ufp.

V. Wyniki kontroli

1. Dane ogólne

W 2017 r. Gmina otrzymała z budżetu państwa dotacje, przekazane przez:

a) Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie¹¹ w łącznej kwocie 13 400 753 zł, z czego:

- 12 184 818 zł na realizację zadań zleconych¹²,
- 1 124 935 zł na realizację zadań własnych gminy¹³,
- 1 000 zł na zadania w zakresie utrzymania cmentarzy wojennych realizowane na podstawie porozumienia,

b) Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w kwocie 50 000 zł na realizację Projektu Przedszkole (ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego).

(dowód: akta kontroli str. 168-171)

Pierwotny plan wydatków finansowanych środkami pochodzącymi z dotacji celowych na realizację zadań zleconych wyniósł łącznie 10 959 300 zł. Ostatecznie, w wyniku zmian wprowadzonych w budżecie Gminy na 2017 r. (na podstawie decyzji Wojewody), plan wydatków związanych z wykonywaniem zadań zleconych został ustalony w kwocie 12 240 051, z tego:

- 6 168 967 zł na realizację świadczeń wychowawczych wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (rozdział 85501),
- 4 674 000 zł na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85502),
- 477 463 zł na wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi (rozdział 85203),
- 616 298 zł na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego (rozdział 01095),
- 114 263 zł na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne (rozdziały: 80101, 80110, 80150),
- 124 172 zł na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich (rozdział 75011),
- 59 500 zł na składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów (rozdział 85213),
- 4 500 zł na finansowanie specjalistycznych usług opiekuńczych (rozdział 85228),
- 400 zł na realizację rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (rozdział 85595),
- 355 zł na wypłatę dodatków energetycznych (rozdział 85215),
- 133 zł na realizację zadania „Karta dużej rodziny” (rozdział 85503).

(dowód: akta kontroli str. 6-15)

¹¹ Dalej: ZUW.

¹² W zakresie: zwrotu podatku akcyzowego, spraw obywatelskich (wydawanie dowodów osobistych, ewidencja ludności i prowadzenie urzędu stanu cywilnego), wyposażenia szkół w podręczniki i materiały edukacyjne, pomocy społecznej i rodziny (opłacania i refundacji składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione, dofinansowania wypłat wynagrodzenia za sprawowanie opieki, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wypłaty świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów, finansowania ośrodków wsparcia i usług opiekuńczych, wypłaty dodatków energetycznych i karty dużej rodziny).

¹³ W zakresie: pomocy materialnej dla uczniów, upowszechniania wychowania przedszkolnego, realizacji Programu Rozwoju Czytelnictwa, wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej i rodziny (opłacania i refundacji składek na ubezpieczenie zdrowotne z budżetu państwa za osoby uprawnione, dofinansowania wypłat zasiłków celowych okresowych i stałych, wsparcie finansowe w realizacji zadań pomocy społecznej, dożywiania i pomocy żywnościowej dla najuboższych oraz finansowania, realizacji zadań w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej).

W wyniku realizacji zadań finansowanych środkami dotacji celowych z budżetu państwa uzyskano m.in. następujące efekty:

- wypłacono 11 709 świadczeń w ramach Programu *Rodzina 500 plus* oraz 20 248 świadczeń rodzinnych z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów,
- pomocą objęto 35 osób z zaburzeniami psychicznymi w Środowiskowym Domu Samopomocy,
- wydano 261 decyzji na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego,
- zakupiono dla uczniów szkół gminnych 516 podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz 766 materiałów ćwiczeniowych,
- wydano 1 858 dowodów osobistych, wykonano 3 032 czynności z zakresu spraw stanu cywilnego, 2 711 - z zakresu ewidencji ludności, 1 112 czynności administracyjnych,
- odprowadzono 704 składki na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej,
- wypłacono wynagrodzenia trzem opiekunom sprawującym opiekę nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi,
- wypłacono 12 dodatków energetycznych,
- przyznano 51 kart w ramach programu „Karta dużej rodziny”.

(dowód: akta kontroli str. 11-12)

Plan wydatków związanych z wykonywaniem zadań własnych został ustalony w kwocie 1 124 935 zł, w tym na: zadania z zakresu pomocy społecznej (792 722 zł) pomoc materialną dla uczniów (118 751 zł), upowszechnianie wychowania przedszkolnego (191 334 zł), zakup zbiorów do bibliotek szkolnych (2 480 zł) oraz wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej (19 648 zł).

(dowód: akta kontroli str. 7-10)

Szczegółową kontrolą objęto wykorzystanie dotacji na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, tj. na wsparcie rodzin w ramach Programu *Rodzina 500 plus* oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ponadto – na realizację zadania własnego gminy w zakresie wyposażenia w sprzęt szkolnych gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

2. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, tj. wypłaty świadczeń wychowawczych i z funduszu alimentacyjnego

Opis stanu faktycznego

W Urzędzie nie dokonywano w formie pisemnej szacunków wielkości środków finansowych, niezbędnych do realizacji zadań objętych kontrolą.

Burmistrz Bobolic wyjaśniła, że zapotrzebowania na środki były opracowywane przez MGOPS (jednostkę realizującą zadania zlecone z zakresu wypłaty świadczeń wychowawczych i z funduszu alimentacyjnego) i wysyłane do ZUW. Pierwsze szacunki sporządzono na podstawie danych wynikających z ewidencji ludności, z bazy danych świadczeń rodzinnych i kalkulacji przewidywanych kosztów wprowadzenia i realizacji tego zadania. Kolejne szacunki wynikały już ze złożonych wniosków. Kierownik MGOPS raz w miesiącu sporządzał jednorazowe sprawozdanie do Wojewody poprzez Centralną Aplikację Statystyczną¹⁴, dotyczące zapotrzebowania na środki finansowe na realizację zadań objętych badaniem.

(dowód: akta kontroli str. 40-44)

Zgodnie z § 9 ust. 3 statutu MGOPS, przyjętego przez Radę Miejską w Bobolicach¹⁵ uchwałami nr XIV/136/16 z dnia 23 marca 2016 roku i nr IV/30/15 z dnia 30 stycznia

¹⁴ Dalej: CAS

¹⁵ Dalej: Rada Miejska.

2015 r., zadania MGOPS obejmują m.in. prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń wychowawczych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 35-39)

Informacje o wielkości kwot dotacji na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej zostały przekazane przez Wojewodę pismami z dnia:

- 24.10.2016 r. - o wstępnie ustalonych kwotach (na podstawie rządowego projektu ustawy budżetowej) dotacji na zadania zlecone w dziale 855–Rodzina w kwocie 10 432 000 zł, z tego 5 948 000 zł na pomoc państwa w wychowywaniu dzieci (rozdział 85501) i 4 484 000 zł na wypłatę świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów (rozdział 85502),
- 7.02.2017 r. - o ostatecznych kwotach dotacji ustalonych zarządzeniem Wojewody z dnia 6 lutego 2017 r. w sprawie planu dochodów i wydatków budżetu Wojewody na rok 2017 (na podstawie ustawy budżetowej na 2017 r. z dnia 16 grudnia 2016 r.¹⁶), zgodnie z którym środki dla Gminy w rozdziałach 85501 i 85502 nie uległy zmianie w stosunku do kwot określonych w informacji przekazanej 25.10.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 45-51)

Dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej (w tym w rozdziałach 85501 i 85502) zostały ujęte w uchwale budżetowej Gminy na 2017 r., przyjętej przez Radę Miejską 29 grudnia 2016 r.¹⁷, w kwotach określonych w informacji Wojewody z 24.10.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 52-64)

Burmistrz Bobolic przekazywała Kierownikowi MGOPS, w terminach określonych w art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 ufp informacje o:

- wstępnych kwotach dochodów i wydatków ustalonych w projekcie uchwały budżetowej, w tym o wysokości środków budżetowych przyznanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej (21.11.2016 r.),
- ostatecznych kwotach środków budżetowych, w tym przyznanych na realizację ww. zadań (16.01.2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 4-5)

W 2017 r. zapotrzebowania na środki dotacji na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego były składane przez MGOPS za pośrednictwem aplikacji CAS, co zostało opisane w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Kierownika MGOPS.

W przypadku, gdy zapotrzebowanie przekraczało wysokość ustalonego planu, Wojewoda dokonywał zwiększenia planu. Burmistrz wyjaśniła, że w przypadku tych zadań nie sporządza się odrębnych wniosków o zwiększenie dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 40-44)

Na podstawie zapotrzebowania składanego przez MGOPS w 2017 r., wnioskowano o zwiększenie środków z dotacji w następujących terminach i na zadania:

- w rozdziale 85501, we wrześniu (o kwotę 212 613 zł) i listopadzie (o 8 354 zł),
- w rozdziale 85502, w listopadzie (o kwotę 190 000 zł) i grudniu (28 000 zł).

(dowód: akta kontroli str. 40-44, 65-68)

W wyniku zmian wprowadzonych w budżecie Gminy na 2017 r., na podstawie informacji o zwiększeniu kwot dotacji z budżetu państwa na zadania z zakresu

¹⁶ Dz.U. z 2017 r. poz. 108.

¹⁷ Uchwała Nr XXII/190/16.

administracji rządowej (zarządzenia Wojewody z 19.09.2017 r.¹⁸, 15.11.2017 r.¹⁹ i 29.11.2017 r.²⁰), plan dotacji na realizację kontrolowanych zadań zwiększony został zarządzeniami Burmistrza Bobolic z 29.09. i 30.11.2017 r. w:

- rozdziale 85501 o 220 967 zł, tj. do kwoty 6 168 967 zł,
- rozdziale 85502 o 190 000 zł, tj. do kwoty 4 674 000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 6, 13-15, 69-80, 240-254)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa na zadania w zakresie wypłaty świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. dotacje wpływały na rachunek budżetu Gminy:

- a) w rozdziale 85501 - w 12 transzach w kwotach od 396 600 zł do 546 070 zł,
- b) w rozdziale 85502- w 12 transzach w kwotach od 323 800 zł do 430 000 zł oraz dodatkowo w kwocie 22 000 zł.

Środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej były niezwłocznie przekazywane do MGOPS.

(dowód: akta kontroli str. 81-158)

Burmistrz Bobolic wyjaśniła, że Wojewoda przekazywał z budżetu państwa środki dotacji na zadania związane z wypłatą świadczeń wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w terminach i kwotach umożliwiających terminową ich wypłatę. Gmina nie dofinansowywała ze środków własnych przedmiotowych zadań.

(dowód: akta kontroli str. 40-44)

W 2017 r. nie wystąpiło blokowanie wydatków na dotacje, nie było również przypadków dochodzenia przez Gminę w postępowaniu sądowym należnych dotacji na realizację zadań zleconych.

(dowód: akta kontroli str. 6-7, 40-44)

W 2017 r. całkowite koszty obsługi zadań w przypadku:

- świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów (rozdział 85502) wyniosły 141 450 zł (ze środków dotacji), co stanowiło 3,04% otrzymanej dotacji i dotyczyły: wynagrodzenia z pochodnymi (114 494 zł), zakupu materiałów i wyposażenia (5 910 zł), zakupu usług pozostałych (16 900 zł) i innych wydatków (4 146 zł);

- świadczeń wychowawczych (rozdział 85501) wyniosły 92 535 zł (ze środków dotacji), co stanowiło 1,5% otrzymanej dotacji i zostały przeznaczone na: wynagrodzenia z pochodnymi (62 770 zł), materiały i wyposażenie (15 172 zł), pozostałe usługi (11 753 zł), odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (1 531 zł) i pozostałe wydatki (1 309 zł).

(dowód: akta kontroli str. 6, 159-160, 163)

Wypłata świadczeń wychowawczych i świadczeń alimentacyjnych stanowiła zadanie MGOPS, który przedkładał Burmistrzowi okresowe sprawozdania budżetowe i merytoryczne ze swojej działalności. Wynikało z nich, że w 2017 r.:

- wydatki w rozdziale 85501 wyniosły 6 159 034 zł, w tym 6 066 499 zł na wypłatę 11 709 świadczeń wychowawczych i 92 535 zł na ich obsługę,
- wydatki w rozdziale 85502 wyniosły 4 502 916 zł, w tym 534 126 zł na wypłatę 1 424 świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

¹⁸ Nr 171/2017.

¹⁹ Nr 341/2017.

²⁰ Nr 441/2017.

Wykorzystanie środków pochodzących z dotacji celowej, otrzymanej przez Gminę z budżetu państwa na zadania związane z wypłatą świadczenia wychowawczego oraz z funduszu alimentacyjnego zostało ocenione w odrębnym wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do Kierownika MGOPS, w związku z kontrolą przeprowadzoną w tej jednostce.

(dowód: akta kontroli str. 163-239, 255-256)

MGOPS przekazywał Burmistrzowi Bobolic kwartalne sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za 2017 r. za I, III i IV kwartał w terminie określonym w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²¹. Sprawozdania Rb-50 za II kwartał zostały sporządzone i przesłane z jednodniowym opóźnieniem, tj. 11.07.2017 r., co zostało opisane w odrębnym wystąpieniu pokontrolnym, skierowanym do Kierownika MGOPS.

(dowód: akta kontroli str. 263-301)

Burmistrz Bobolic skierowała 14.08.2017 r. do Kierownika MGOPS pisemnie upomnienie za nieprzestrzeganie terminów przekazywania sprawozdań, w którym poinformowała, że w przypadku kolejnych nieprawidłowości w tym zakresie Burmistrz, jako organ nadzoru nad MGOPS, na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych²², zobowiązana będzie do zawiadomienia Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 201)

Kwoty dotacji na zadania objęte badaniem zostały prawidłowo ujęte w sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za cztery kwartały 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 6-25)

Burmistrz terminowo przedłożyła Wojewodzie rozliczenie dotacji, a niewykorzystane środki dotacji w rozdziale 85501 w kwocie 9 933 zł i w rozdziale 85502 w kwocie 1 637 zł zostały zwrócone na rachunek Wojewody 15.01.2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 159-162)

W Urzędzie ustalono mechanizmy kontroli i nadzoru nad realizacją zadań przez MGOPS, tj.:

- procedury kontroli oraz przeprowadzania wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych oraz dokonywania wydatków w Urzędzie i jednostkach organizacyjnych Gminy (na podstawie zarządzenia Burmistrza z 31.01.2010 r.²³),
- procedury zapewnienia funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Gminie (na podstawie zarządzenia²⁴ Burmistrza z 21.01.2011 r.),
- audyt wewnętrzny prowadzony od stycznia 2017 roku.

(dowód: akta kontroli str. 258)

Urząd nie sporządzał pisemnych analiz, dotyczących efektów rzeczowych osiągniętych w wyniku realizacji zadań objętych kontrolą, finansowanych środkami pochodzącymi z budżetu państwa oraz nie objął w 2017 r. tych zadań kontrolą wewnętrzną.

²¹ Dz.U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.

²² Dz.U. z 2017 r. poz. 1311, ze zm.

²³ Nr 121/2010.

²⁴ Nr 9/2011.

Burmistrz Bobolic wyjaśniła m.in., że analiza rezultatów realizacji ww. zadań realizowana była poprzez analizę składanych sprawozdań, zarówno finansowych jak i merytorycznych. Szczegółowe informacje w zakresie liczby zrealizowanych świadczeń, ich rodzaju i sposobu wykonania przedstawiane są w sprawozdaniach opisowych półrocznych i rocznych, omawianych na wspólnym posiedzeniu wszystkich komisji Rady Miejskiej. Gmina nie ma wpływu na zwiększenie efektywności wydatkowania środków z uwagi na to, że wysokość świadczeń oraz kryteria ich przyznawania określają odpowiednie przepisy. Świadczenia wypłacane są osobom spełniającym wymagane przepisami kryteria.

Burmistrz wyjaśniła ponadto, że w latach 2016-2017 zarządzeniem²⁵ z 31.12.2015 r. wstrzymała przeprowadzenie kontroli wewnętrznej w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy, do czasu powrotu do pracy pracownika odpowiedzialnego za przeprowadzanie kontroli wewnętrznej, z uwagi na urlop rodzicielski w okresie od 27.09.2016 r. do 3.12.2017 r. pracownika merytorycznego, odpowiedzialnego za ten obszar zadań w Gminie. W planie kontroli na 2018 r. znajduje się kontrola MGOPS w zakresie wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w latach 2016-2018. Bieżąca kontrola nad działalnością i funkcjonowaniem MGOPS była prowadzona poprzez analizę i weryfikację sprawozdań z wykonania budżetu Burmistrza za dany okres sprawozdawczy (półroczny, roczny), w części opisowej oraz sprawozdań z działalności MGOPS przedstawianych na sesji Rady Miejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 40-44, 257-262)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Urzędzie rozliczając dotację przekazaną Gminie na realizację zadania w zakresie wypłaty świadczeń rodzinnych z funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów (rozdział 85502) nieprawidłowo obliczono, należną Gminie, kwotę ze środków dotacji na pokrycie kosztów realizacji zadania, poprzez jej zawyżenie o 840 zł. Koszty te obliczono w wysokości łącznej 141.450 zł, na którą składała się suma kwot: 140 220 zł (3% kwoty dotacji planowanej w rozdziale 85502) oraz 1 230 zł (za wydanie 41 decyzji w sprawie wypłaty świadczenia rodzicielskiego).

(dowód: akta kontroli str. 47-69, 374)

Zgodnie z art. 33 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych²⁶ koszty obsługi wypłaty świadczeń rodzinnych wynoszą: 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, nie mniej jednak niż 6 000 zł rocznie oraz 30 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego. Również, zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów koszty podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Należne Gminie środki z tytułu kosztów obsługi zadania, zgodnie z prawidłowym wyliczeniem, wynieść powinny 140 610 zł (o 840 zł mniej niż faktycznie rozliczono), tj. w kwocie 139 380 zł, stanowiącej 3% otrzymanej dotacji na to zadanie (4 646 000 zł) oraz 1 230 zł z tytułu wydania 41 decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich (41 x 30 zł).

(dowód: akta kontroli str. 47-69, 226)

Burmistrz Bobolic wyjaśniła, że zaistniałe nieprawidłowości w zakresie wysokości kosztów obsługi są incydentalnym przypadkiem, wynikającym z błędu jednostki

²⁵ Nr 196/2015.

²⁶ Dz.U. z 2017 r. poz. 1952, ze zm.

gminnej, której powierzono realizację zadania. Wysokość kosztów nieprawidłowo obliczono od wysokości planowanej, a nie otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne i alimentacyjne. Różnica jest wynikiem naliczenia kosztów od transzy dotacji w kwocie 28 000 zł, którą na wniosek MGOPS z 15.12.2017 r., Wojewoda wstrzymał do przekazania. Szczegółowej weryfikacji, złożonych sprawozdań i rozliczeń środków dotacji wykorzystanych przez jednostki, dokonuje się w Urzędzie przy sporządzaniu sprawozdania z wykonania budżetu za dany rok. Obecnie trwają czynności w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 302-304)

4. Prawdliwość planowania, wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa na zadania własne Gminy w zakresie wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej

Opis stanu
faktycznego

Gmina wystąpiła do Wojewody z wnioskiem o dotację w łącznej kwocie 21 669 zł, z przeznaczeniem na wyposażenie czterech gabinetów profilaktyki zdrowotnej w sprzęt, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej²⁷.

(dowód: akta kontroli str. 317-320)

Burmistrz Bobolic, w imieniu Gminy, zawarła 7.12.2017 r. z Wojewodą umowę o przekazanie środków dotacji w łącznej kwocie 19 648 zł, na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach podstawowych: w Kłaninie²⁸ (6 110 zł), w Drzewianach²⁹ (6 110 zł) w Dargini³⁰ (6 110 zł) oraz w Bobolicach³¹ (1 318 zł). Zarządzeniem Burmistrza Bobolic³² z 15.12.2017 r. dokonano zmian w budżecie Gminy, zwiększając kwoty dochodów i wydatków w rozdziale 80101 (Szkoły podstawowe) o 19 648 zł.

(dowód: akta kontroli str. 306-316, 322-325)

Środki dotacji zostały przekazane:

- przez Wojewodę na rachunek Urzędu 14.12.2017 r.,
- przez Urząd na rachunki: SP Kłanino, SP Drzewiany, SP Darginia i SP Bobolice 15, 19 i 20.12.2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 341-346)

Referent ds. oświaty w Urzędzie przeprowadził 10.01.2018 r. kontrolę wyposażenia gabinetów w czterech szkołach podstawowych. Stwierdził, że środki pochodzące z dotacji z budżetu państwa zostały wykorzystane na zakup mebli i sprzętu do wykonywania świadczeń profilaktyki zdrowotnej, stanowiących wyposażenie gabinetów szkolnych, zgodnie ze specyfikacją zawartą w umowie z 7.12.2017 r., o wartości: 1 387 zł (w SP Bobolice), oraz po 6 110 (w SP Kłanino, SP Drzewiany i SP Darginia). Burmistrz Bobolic złożyła Wojewodzie rozliczenie i sprawozdania z wykorzystania dotacji 10.01.2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 326-341)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

²⁷ Dz.U. poz. 1774.

²⁸ Dalej: SP Kłanino.

²⁹ Dalej: SP Drzewiany.

³⁰ Dalej: SP Darginia.

³¹ Dalej: SP Bobolice.

³² Nr 147/2017.

VI. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o NIK wnosi o dokonanie:

- korekty rozliczenia dotacji na wypłatę świadczeń w rozdziale 85502 i zwrot na rachunek bankowy Wojewody środków dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 840 zł, odpowiadającej zawyżonej kwocie dotacji przeznaczonej na obsługę zadania,
- korekty zbiorczego sprawozdania Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2017 r.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Szczecin, dnia marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Kontroler
Maciej Mikulski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis